

• *Kelemen Éva*: ... szép zöld kötésben ... Az Országos Széchényi Könyvtár Dohnányi-gyűjteménye

• *Sirató Ildikó*: Németh Antal, a Színházterületi Tár könyvtárosa

4. szekció, elnök: *Földesi Ferenc*

• *Horváth Mária*: Esztergomi tud(at)os könyvtáralapító és gyűjteménye

• *Szűts Zoltán Oszkár*: Balkáni gyűjtemény a Nemzeti Könyvtárban?

• *Visy Beatrix*: Fél kézirat, fél siker?

• *Vesztróczy Zsolt*: Történetírás és nemzeti nézőpont. (Szlovák és magyar interpretációk Magyarország történetéről 1863-1875)

A tudományos ülés záró programja egy könyvbemutató volt, melyen az OSZK és a Gondolat Kiadó közös, Bibliotheca Scientiae et Artis című sorozatának (sorozatszerkesztő Boka László) három legújabb kötetét Buda Attila mutatta be. A

könyvsorozat az éves tudományos ülésszakok válogatott, szerkesztett anyagát adja közre. A most megjelent három kötet:

Tér(v)iszonyok és térkép(zet)ek, szerk. Bíró Csilla, Visy Beatrix, Bp. OSZK (2014)

Források és hagyományképek, szerk. Stemler Ágnes (2014)

Esemény és narratíva: történetiség, elbeszélés(ek), interpretáció, szerk. Kötél Emőke, Rainer M. János (2013)

A 2014. november 24-i Tudományos Ülésszak absztraktjai itt olvashatók:

<http://www.oszk.hu/rendezvenyek/2014nov24-tud-ules-absztrakt#horvath>

(forrás: az OSZK honlapja: <http://www.oszk.hu/rendezvenyek/interpretaciok-interpretacioja>)

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár

BESZÁMOLÓ

a könyvtáros életpályát vizsgáló

és a könyvtáros életpályamodellt kidolgozó munkacsoport tevékenységéről

2014 nyarán felkérést kaptam Fodor Pétertől, hogy az IKSZ delegáltjaként vegyek részt a 2014 őszén felálló, a könyvtáros életpályamodellt kidolgozó szakmai csoport munkájában.

A munkacsoport résztvevői: az MKE részéről: *Bartos Éva*, *Barátné Hajdu Ágnes*, *Kührner Éva*, *Eszenyiné Borbély Mária*, *Redl Károly*, az IKSZ részéről: *Ásványi Ilona*, *Benczekovits Beatrix*, *Fülöp Attiláné*, *Haszonné Kiss Katalin*, *Horváth Sándor Domonkos*, *Nagy Zsuzsanna*. Elnöke: *Barátné Hajdu Ágnes*.

Előzmények: A könyvtáros szakma képviselői 2001-ben foglalkoztak először a

szakmai kerekasztalon a könyvtárosi életpálya alakításának kérdéseivel. Ezen a kerekasztalon, mint az EKE titkára vettem részt. A 2003 és 2007 közötti időszakra kidolgozott *könyvtári stratégia* számos olyan tényezőt (pl. képzés, továbbképzés) figyelembe vett, mely a könyvtáros életpálya alakulását befolyásolja. Mindezekre titkárként és elnökként igyekeztem felhívni a kollégák figyelmét és – bár egyházi könyvtárosokként nem vagyunk közalkalmazottak – ha ezekben a kérdésekben a véleményünket kérték, elmondtam az egyházi könyvtárosok szempontjait, észrevételeit, melyet az elnökséggel előtte

egyeztettem. 2006 januárjában készült el a *Magyar könyvtárosság etikai kódexe*, melyet a magyar könyvtáros szakmai szervezetek vezetői (köztük az EKE nevében magam is) elfogadott, aláírt. Ez a kódex „mérőöldkőnek” tekinthető a könyvtáros szakmai identitás kialakításában, megfogalmazásában. 2012-ben a magyar könyvtárügyet képviselő két legnagyobb szakmai szervezet (MKE, IKSZ) *Országos Könyvtárügyi Konferenciát* rendezett, melynek célja a szakmát érintő változások feltárása volt, valamint, hogy a szakma képviselőinek széleskörű részvételével megjelölje azokat a kereteket és irányokat, melyek adekvát válaszokat adnak ezekre a változásokra. A konferencián Baranya Péter EKE elnök, mint az egyik munkacsoport vezetőségi tagja vett részt, s jelen voltam magam is. A Konferencia szekcióinak munkája 2013-2014-ben Műhelybeszélgetések formájában folytatódott tovább. 2014-ben egy tervezett konferencia (*Kiszámítható életpálya – OSZK, 2014. november 26.*) kapcsán került elő újra az életpálya ügye.

2014. szeptember 17-én találkozott először a *munkacsoport*, melynek feladata a *kiszámítható könyvtáros életpálya modell kidolgozása*. A csoport a könyvtáros szakmai szervezetekkel és a döntéshozó intézményekkel folyamatosan egyeztetve és a könyvtáros szakma képviselőivel konszenzusra törekedve végzi a munkáját.

Az életpályáról azt gondoljuk, hogy ugyan nem egyenlő a teljesítményértékeléssel, ám hasznos és szükséges egy objektív, összehasonlítható eszközrendszer kidolgozása szakmai identitásunk és előmenetelünk szempontjából.

Az *életpálya elemei* a következők: a társadalmi és szakmai igények szerinti képzés és továbbképzés átalakítása; a telje-

sítményértékelés, minősítés, szabályozott és biztosított előmeneteli rendszer kidolgozása; a bérezés szempontjai megváltoztatásaira tett javaslatok (egységes és magasabb szorzók, teljesítményhez kötött előmenetel).

A szakma *kíváncsi* az életpálya-moddal kapcsolatban: kiszámítható, átlátható, igazságos, objektív és motiváló rendszer kialakítása; az elvárt követelmények és teljesítmények, illetve a kialakított mutatók szervesen kapcsolódnak a szakma stratégiai céljaihoz; felkészült értékelők kiképzése, akik biztosítják a folyamatos visszajelzést, fejlesztést-fejlődést szolgáló támogatást, tanácsadást; a teljesítményértékelő rendszer folyamatos értékelése, fejlesztése; annak szem előtt tartása, hogy a minősítés hatással lesz/van a humán erőforrás-gazdálkodás számos elemére, pl. kiválasztás, a beilleszkedés megtervezése, karriertervezés, utánpótlásnevelés, szervezetfejlesztés, tehetséggondozás stb.

A munkacsoport mintaként tekint a már elfogadott és a kísérleti szakaszában lévő pedagógus életpálya modellre.

A csoport az elmúlt két hónapban számos elvi határozatot hozott. Ajánlásaik érintik a könyvtárban dolgozó valamennyi kategóriába sorolt munkatársat.

További feladatok: a minősítő eljárások és a szempontrendszer kidolgozása; a pénzügyi és infrastrukturális háttér megteremtése; a továbbképzések tartalmi és formai átalakításának kezdeményezése; a teljesítmények mérhetősége érdekében, szakirányú továbbképzési szakok beindítása; a minősítésre bevont szakértők képzése; a minősítés előtt állók felkészítése; a gyakornoki, mentori rendszer kialakítása; kapcsolatfelvétel a közgyűjteményi, közművelődési dolgozók és más közalkalmazottak hasonló bizottságával ...

A rendszerváltozás óta eltelt 25 évben az egyházi könyvtárosok és könyvtárak újra elfoglalták helyüket az élő könyvtári rendszerben. Ez annak köszönhető, hogy a könyvtárosok szakmai szempontokat szem előtt tartva végeztek munkájukat, és a könyvtárak is szakmai elveken működtek. Napjainkban elmondhatjuk, hogy „számol” velünk mind a könyvtárügy, mind a döntéshozó intézmények, státuszunk mégis sajátságos: az egyházi könyvtárosok nem közalkalmazottak, és bár több szabály irányadó, sok minden nem vonatkozik rájuk, ami a „világi”

könyvtárosokra igen. Éppen ezért – vagy éppen ennek ellenére – fontos, hogy figyeljünk a szakmai trendekre és részt vegyünk a hazai könyvtári stratégia alakításában.

(Az életpálya elemei és a szakma kívánalmai bekezdésekhez forrás: Barátné Dr. Hajdu Ágnes két előadása: *Karrierépítés, minőségi eljárások – élethosszig tartó tanulás és A kiszámítható életpálya. A munkacsoport összegzése*, mely elhangzott a *Kiszámítható életpálya* című konferencián – OSZK 2014. november 26. – az előadások vázlata (diái) olvashatók az MKE honlapján: <http://mke.info.hu/>)

KISZÁMÍTHATÓ ÉLETPÁLYA

rendező: MKE és IKSZ

OSZK, 2014. november 26.

2014. november 26-án Kiszámítható életpálya címmel konferenciát szervezett a két legnagyobb hazai könyvtáros szakmai szervezet, az MKE és az IKSZ.

A konferencia levezető elnöke Kiss Gábor, a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója volt. Ezután a köszöntők és bevezetők, a témára ráhangoló előadások következtek: Dr. Cseri Miklós az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyműteményi Főosztálya kultúráért felelős helyettes államtitkára, Bakos Klára a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke, és Ramháb Mária az Informatikai és Könyvtári Szövetség alelnöke beszélt.

A bevezető előadásokban Nagy Zsuzsanna, a Budapesti Corvinus Egyetem Központi Könyvtárának főigazgatója, az életpálya-modell munkacsoport tagja *Változó igények, bővülő szerepek – nemzetközi könyvtári körkép* címmel ismertette a külföldi példákat, majd Lóczy Péter, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szakmai főtanácsosa szövegét *Az életpá-*

lya fogalmáról, az életpálya-modell pilléreiéről, átláthatóságáról. Vizsgálódási módszerekről, eljárásokról, hálóról.

Utána az MKE-IKSZ könyvtáros életpálya munkacsoport tagjainak előadásai következtek: Horváth Sándor Domonkos, a Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér igazgatója: *A papíralapú egzisztenciától a személyre szabott értékelés igényéig: a munkakörök meghatározó szabályozás hatásai huszonkét év tükrében.* Hock Zsuzsanna, könyvtárastanárs, közoktatási szakértő, Veres Pálné Gimnázium: *Önértékelés – életpálya – változó kompetenciák.* Eszenyiné Dr. Borbély Mária adjunktus, Debreceni Egyetem Könyvtárinformatikai Tanszék: *A tanulás szerepe az életpálya-építés során: az iskolarendszerű képzés.* Barátné Dr. Hajdu Ágnes tanszékvezető egyetemi docens, ELTE Könyvtártudományi Tanszék: *A karrierépítés: minősítési eljárások – élethosszig tartó tanulás.*